

20. januar 2021
Sagsnr. 20/09781
SOJAAN

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

STADFÆSTELSE af indskærpelse i genoptaget sag om vildledende holdbarhedsmærkning i Tønder Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 7. august 2020 truffet afgørelse om at ophæve Fødevarestyrelsens indskærpelse af 11. marts 2020 om, at fødevarer ikke må markedsføres under omstændigheder, som er egnet til at vildlede forbrugeren med hensyn til holdbarhed.¹

Fødevarestyrelsen har den 31. august 2020 anmodet Miljø- og Fødevareklagenævnet om at genoptage behandlingen af klagesagen vedrørende indskærpelsen af 11. marts 2020.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har besluttet at genoptage behandlingen af klagesagen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har herefter truffet afgørelse efter mærkningsforordningens artikel 7, stk. 1, litra a, jf. stk. 4, litra b,² jf. fødevarelovens § 58 a, stk. 1.³

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fødevarestyrelsens indskærpelse af 11. marts 2020 om, at fødevarer ikke må markedsføres under omstændigheder, som er egnet til at vildlede forbrugeren med hensyn til holdbarhed.

Afgørelsen erstatter Miljø- og Fødevareklagenævnets tidligere afgørelse af 7. august 2020.

MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET
Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

¹ Miljø- og Fødevareklagenævnets sagsnr. 20/04502.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011 om fødevareinformation til forbrugerne.

³ Lovbekendtgørelse nr. 999 af 2. juli 2018 om fødevarer.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.⁴

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

⁴ Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Beslutning om genoptagelse

Fødevarestyrelsen har den 31. august 2020 anmodet Miljø- og Fødevareklagenævnet om at genoptage behandlingen af klagesagen vedrørende styrelsens indskærpelse af 11. marts 2020.

Som begrundelse for anmodningen har Fødevarestyrelsen anført, at styrelsen er uenig i Miljø- og Fødevareklagenævnets vurdering af, at en almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger læser produktets mærkning inden køb foretages. Ligeledes er styrelsen uenig i, at oplysningerne på emballagen vil korrigere en eventuel tvivl om produkternes holdbarhed.

Efter Fødevarestyrelsens vurdering vil forbrugerne som udgangspunkt ikke tjekke holdbarhedsmærkning, når de handler. Derfor er det, ifølge styrelsen, nødvendigt, at der gøres særskilt opmærksom på en udløbet fødevarer, når den stadig er til salg i en butik. Styrelsen har i den forbindelse henvist til mærkningsvejledningen pkt. 12.8.⁵ Styrelsen har ligeledes begrundet dette med, at forbrugeren herved får besked om virksomhedens konkrete stillingtagen til fødevarens egnethed til konsum, hvorved forbrugerne kan foretage et aktivt valg om køb af varen.

En myndighed er forpligtet til at genoptage behandlingen af en sag, hvis der ved den tidligere sagsbehandling er begået væsentlige fejl.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at der med anmodningen om genoptagelse er påvist, at der er begået fejl ved sagens behandling, der kan begrunde, at behandlingen af klagesagen vedrørende Fødevarestyrelsens indskærpelse af 11. marts 2020 genoptages. Nævnet har navnlig lagt vægt på, at nævnet ikke har fortolket mærkningsforordningens artikel 7, stk. 1, litra a, i overensstemmelse med styrelsens praksis og hensynet til forbrugeren i situationer med potentielt sundhedsskadelige fødevarer.

2. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Indskærpelsen er den 23. marts 2020 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af virksomheden.

Indledningsvis har klager anført, at pakkerne med hestekød var sorteret fra, men blot ikke var blevet fjernet fra fryseren. Klager har yderligere oplyst, at klager grundet private forhold har haft svært ved at holde fokus og under normale omstændigheder ville have taget pakkerne med hjem. Hertil har klager bemærket, at det var tydeligt, at der var tale om fraserteret kød, som ikke var smidt ud endnu.

⁵ Vejledning om mærkning af fødevarer, maj 2018.

3. Sagens oplysninger

3.1 Den påklagede indskærpelse

Fødevarestyrelsen har ved et kontrolbesøg den 11. marts 2020 konstateret, at klager har opbevaret 14 færdigpakkede pakker hestekød af forskellige varianter i virksomhedens fryser. Styrelsen har endvidere konstateret, at fem af pakkernes holdbarhedsdato var udløbet.

Fødevarestyrelsen har optaget fotodokumentation af de konstaterede forhold.

Det fremgår af kontrolrapporten, der blev udfyldt under kontrolbesøget, at klager til de konstaterede forhold har bemærket følgende:

”Jeg har sorteret pakkerne og lagt dem til side i fryseren, men har ikke fået det smidt ud. Jeg smider det ud.”

Fødevarestyrelsen har under kontrolbesøget mundtligt indskærpet, at fødevarer ikke må markedsføres under omstændigheder, som er egnet til at vildlede forbrugeren med hensyn til holdbarhed. Indskærpelsen med klagevejledning fremgår ligeledes af kontrolrapporten.

Indskærpelsen medførte gebyrbelagt, opfølgende kontrol.

Det fremgår ikke af sagens oplysninger, at klager har udbedt sig en skriftlig begrundelse for indskærpelsen.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 7. august 2020

Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 7. august 2020 truffet afgørelse om at ophæve Fødevarestyrelsens indskærpelse af 11. marts 2020. Følgende fremgår af begrundelsen for afgørelsen:

”Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at markedsføringen af hestekødet ikke er vildledende.

Ved afgørelsen har Miljø- og Fødevareklagenævnet lagt vægt på, at klager har opbevaret fem færdigpakkede pakker hestekød, der havde overskredet sidste holdbarhedsdato, i en fryser sammen med de holdbare pakker hestekød.

Herefter har Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderet, at produktets markedsføring ikke er vildledende i henhold til mærkningsforordningens artikel 7, stk. 1, litra a, jf. stk. 4, litra b. Nævnet har lagt vægt på, at det fremgik af produkternes mærkning, at holdbarheden var udløbet. På denne baggrund er det nævnets vurdering, at forbrugerne ikke vil forvente, at produkterne er holdbare, uanset om produkterne er opbevaret blandt holdbare produkter. Efter nævnets opfattelse må en almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger forventes at

læse produktets mærkning inden køb foretages. Det er herefter nævnets vurdering, at oplysningerne på emballagen vil korrigere en eventuel tvivl om produkternes holdbarhed, såfremt en sådan skulle opstå ud fra produkternes præsentationsmåde ud fra de forhold, hvorunder de er udstillet. Nævnet vurderer på denne baggrund, at det ikke er vildledende markedsføring at opbevare varer med overskredet holdbarhedsdato i en fryser med varer, der ikke har overskredet holdbarhedsdato, når holdbarhedsdatoen er angivet på produkternes mærkning.”

3.3 Fødevarestyrelsens bemærkninger til klagen

Under Miljø- og Fødevareklagenævnets tidligere behandling af sagen har Fødevarestyrelsen bemærket, indskærpelsen er givet i medfør af mærkningsforordningens artikel 7, stk. 1, litra a.

Fødevarestyrelsen har også bemærket, at der ved vurderingen af, hvorvidt markedsføringen af et produkt er vildledende, skal lægges vægt på om en almindeligt oplyst, rimelig opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger vil blive vildledt af den pågældende markedsføring. Herom har styrelsen henvist til mærkningsvejledningens afsnit 17.1.

I forlængelse heraf har Fødevarestyrelsen oplyst, at styrelsen i det konkrete tilfælde har konstateret, at fødevarerne med overskredet holdbarhedsdato ikke var adskilt fra de øvrige fødevarer. Derudover var der ikke tydelig skiltning eller mærkning der angav, at der var tale om fødevarer med overskreden holdbarhed. Herom har styrelsen henvist til mærkningsvejledningens afsnit 12.8.

Endelig har Fødevarestyrelsen bemærket, at pakkerne med overskreden holdbarhed blev konstateret ved gennemgang af hele fryseren og således ikke var begrænset til det område af fryseren, hvor de frasorterede pakker, ifølge klager, skulle være placeret.

4. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

4.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Fødevareinformation må ikke være af en sådan art, at den vildleder, især med hensyn til fødevarens beskaffenhed og især dens holdbarhed, jf. mærkningsforordningens artikel 7, stk. 1, litra a.

Stk. 1 gælder ligeledes for fødevarers præsentationsmåde, især deres form, udseende eller emballage, de materialer, der anvendes til emballage, den måde, hvorpå fødevarerne er arrangeret, samt de forhold, hvorunder de udstilles, jf. mærkningsforordningens artikel 7, stk. 4, litra b.

Det fremgår af mærkningsvejledningens pkt. 12.8, at det ved markedsføring af udløbne fødevarer skal være klart for modtageren, at der er tale om udløbne fødevarer. Det kan f.eks. ske ved adskillelse fra andre lignende fødevarer og skiltning eller ved mærkning af hver enkelt vare med information om, at fødevaren har overskredet sin holdbarhedsdato.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at markedsføringen af hestekødet er vildledende.

Ved afgørelsen har Miljø- og Fødevareklagenævnet lagt vægt på, at klager har opbevaret fem færdigpakkede pakker hestekød, der havde overskredet sidste holdbarhedsdato, i en fryser sammen med de holdbare pakker hestekød. Nævnet har også lagt vægt på, at produkterne, ifølge Fødevarestyrelsens oplysninger, ikke var adskilt fra de holdbare fødevarer, samt at der ikke ved skiltning eller mærkning af hver enkelt udløbet vare var givet information om den overskredne holdbarhedsdato. Det er nævnets vurdering, at der, i overensstemmelse med styrelsens praksis i mærkningsvejledningen, må stilles større krav til mærkning af fødevarer med information om overskredet holdbarhedsdato, idet disse fødevarer potentielt kan være sundhedsskadelige ved konsum. Nævnet vurderer på denne baggrund, at fraværet af mærkningsoplysninger og manglende adskillelse fra de holdbare fødevarer med dertilhørende skiltning, kan vildlede forbrugerne med hensyn til fødevarernes holdbarhed i strid med mærkningsforordningens artikel 7, stk. 1, litra a, jf. stk. 4, litra b.

4.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fødevarestyrelsens indskærpelse af 11. marts 2020 om, at fødevarer ikke må markedsføres under omstændigheder, som er egnet til at vildlede forbrugeren med hensyn til holdbarhed.